

Β' Λυκείου – Μαθηματικά

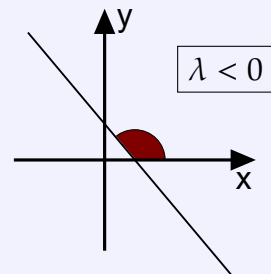
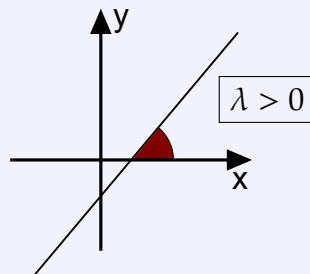
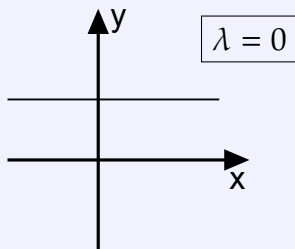
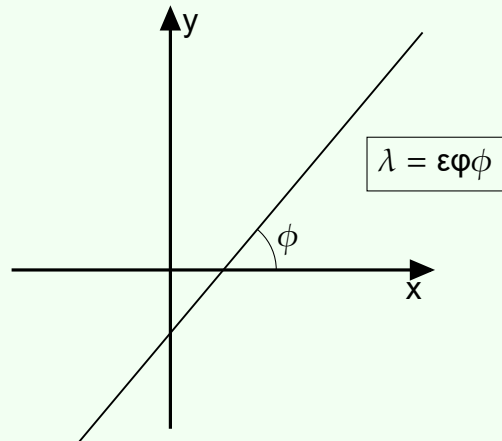
Η ευθεία στο επίπεδο

Ορισμός: Συντελεστής διεύθυνσης ευθείας

Ο **συντελεστής διεύθυνσης** ή **κλίση** μιας ευθείας είναι η εφαπτομένη της γωνίας που σχηματίζει η ευθεία με τον άξονα $x'x$.

Ο συντελεστής διεύθυνσης συνήθως συμβολίζεται με λ .

☞ Αν μια ευθεία είναι κάθετη στον άξονα $x'x$, τότε δεν ορίζεται συντελεστής διεύθυνσης για την ευθεία αυτή.

Υπολογισμός συντελεστή διεύθυνσης

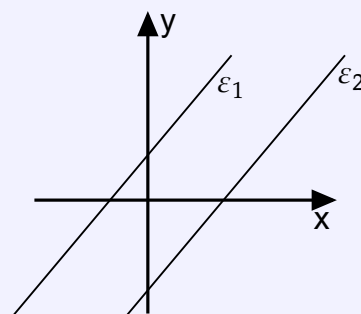
Αν μία ευθεία διέρχεται από τα σημεία $A(x_1, y_1)$ και $B(x_2, y_2)$ τέτοια ώστε $x_1 \neq x_2$, τότε για τον συντελεστή διεύθυνσής λ ισχύει

$$\lambda = \frac{y_2 - y_1}{x_2 - x_1}$$

Συνθήκες καθετότητας και παραλληλίας

Δύο ευθείες είναι παράλληλες αν και μόνο αν έχουν τον ίδιο συντελεστή διεύθυνσης (ή αν δεν ορίζεται συντελεστής διεύθυνσης και για τις δύο ευθείες).

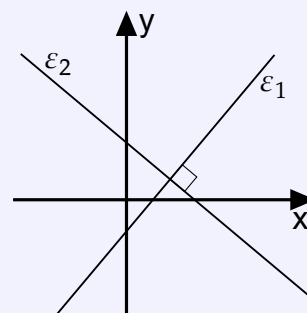
$$\varepsilon_1 \parallel \varepsilon_2 \Leftrightarrow \lambda_1 = \lambda_2$$

Δύο ευθείες είναι κάθετες αν και μόνο αν το γινόμενο των συντελεστών διεύθυνσής τους είναι ίσο με -1.

Επίσης, οι ευθείες είναι κάθετες αν δεν ορίζεται συντελεστής διεύθυνσης για τη μία ευθεία και η άλλη έχει συντελεστή διεύθυνσης ίσο με 0.

$$\varepsilon_1 \perp \varepsilon_2 \Leftrightarrow \lambda_1 \cdot \lambda_2 = -1$$

Εξίσωση ευθείας

Αν μία ευθεία έχει συντελεστή διεύθυνσης λ και διέρχεται από το σημείο $A(x_0, y_0)$, τότε έχει εξίσωση

$$y - y_0 = \lambda(x - x_0)$$

Αν για την ευθεία δεν ορίζεται συντελεστής διεύθυνσης και διέρχεται από το σημείο $A(x_0, y_0)$, τότε η εξίσωσή της είναι

$$x = x_0$$

Συμπεραίνουμε λοιπόν, ότι για να βρούμε την εξίσωση μία ευθείας αρκεί να γνωρίζουμε

- τον συντελεστή διεύθυνσής της (αν ορίζεται) και
- ένα σημείο από το οποίο διέρχεται.

☞ Αν γνωρίζουμε δύο σημεία από τα οποία διέρχεται η ευθεία, τότε μπορούμε να βρούμε τον συντελεστή διεύθυνσης και άρα την εξίσωση της ευθείας.

- Αν η ευθεία διέρχεται από τα σημεία $A(x_1, y_1)$ και $B(x_2, y_2)$ με $x_1 \neq x_2$, τότε $\lambda = \frac{y_2 - y_1}{x_2 - x_1}$ και η εξίσωση της ευθείας είναι $y - y_1 = \lambda(x - x_1)$.
- Αν η ευθεία διέρχεται από τα σημεία $A(x_0, y_1)$ και $B(x_0, y_2)$, τότε δεν ορίζεται συντελεστής διεύθυνσης και η εξίσωσή της ευθείας είναι $x = x_0$.

Θεώρημα 1: Γενική μορφή εξίσωσης της ευθείας

Κάθε ευθεία του επιπέδου έχει εξίσωση της μορφής

$$Ax + By + \Gamma = 0 \quad \text{με} \quad A \neq 0 \quad \text{ή} \quad B \neq 0$$

και αντιστρόφως, κάθε εξίσωση αυτής της μορφής παριστάνει ευθεία γραμμή.

Γενική μορφή εξίσωσης της ευθείας – Ιδιότητες

Θεωρούμε την ευθεία

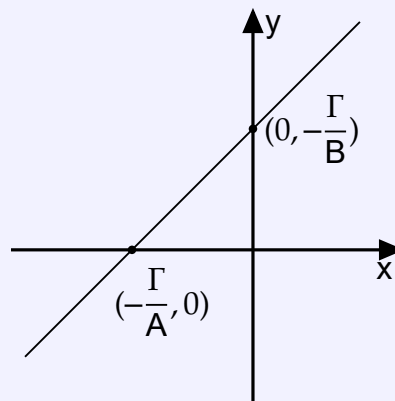
$$Ax + By + \Gamma = 0 \quad \text{με} \quad A \neq 0 \quad \text{ή} \quad B \neq 0.$$

Αν $B \neq 0$, τότε ο συντελεστής διεύθυνσης της ευθείας είναι

$$\lambda = -\frac{A}{B}$$

Αν $B = 0$, τότε δεν ορίζεται συντελεστής διεύθυνσης και η ευθεία είναι κάθετη στον άξονα $x'x$.

Η ευθεία τέμνει το άξονα $y'y$ στο σημείο $\left(0, -\frac{\Gamma}{B}\right)$ και τον άξονα $x'x$ στο σημείο $\left(-\frac{\Gamma}{A}, 0\right)$.

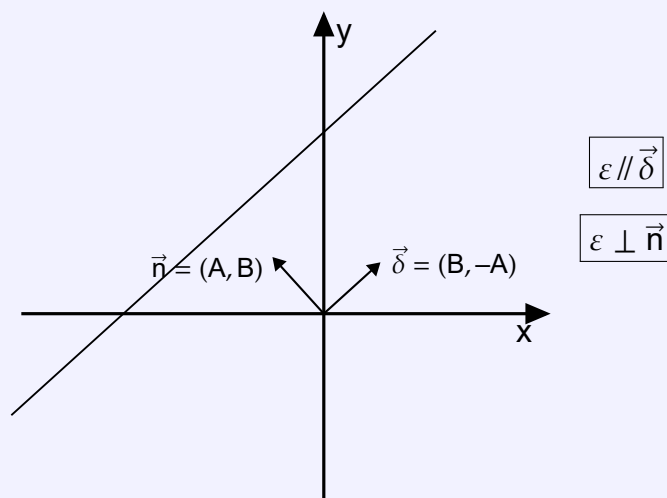

Η ευθεία είναι παράλληλη στο διάνυσμα

$$\vec{\delta} = (B, -A)$$

και κάθετη στο διάνυσμα

$$\vec{n} = (A, B)$$

Απόσταση σημείου από ευθεία

Η απόσταση ενός σημείου $M(x_0, y_0)$ από την ευθεία ε με εξίσωση $Ax + By + \Gamma = 0$ συμβολίζεται με $d(M_0, \varepsilon)$ και υπολογίζεται σύμφωνα με τον τύπο:

$$d(M_0, \varepsilon) = \frac{|Ax_0 + By_0 + \Gamma|}{\sqrt{A^2 + B^2}}$$

Εμβαδόν τριγώνου

Έστω A, B και Γ τρία μη συνευθειακά σημεία του καρτεσιανού επιπέδου. Το εμβαδόν του τριγώνου ABΓ συμβολίζεται με $(AB\Gamma)$ και υπολογίζεται σύμφωνα με τον τύπο:

$$(AB\Gamma) = \frac{1}{2} |\det(\vec{AB}, \vec{A\Gamma})|$$